

Gemeente Ouder-Amstel

Evaluatie Diftar 2022

Over het gehele jaar 2022

Status: concept
22-3-2023

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Wat vooraf ging	3
2.1.	Inzamelstrategie	3
2.1.1.	Tarieven	4
2.1.2.	Compensatieregelingen	4
2.1.3.	Privacy.....	5
2.2.	Handelingsperspectief verminderen restafval.....	5
2.2.1.	Groente-, fruit- en tuinafval (GFT)	5
2.2.2.	Oude Papier en Karton (OPK)	5
2.2.3.	Plastic- en metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD)	6
2.3.	Inzamelmiddelen	6
3.	Opvolging tussenevaluatie 1 ^e helft 2022	7
4.	Bevindingen geheel 2022	8
4.1.	Dienstverlening.....	8
4.1.1.	Vragen en meldingen	8
4.1.2.	Storingen.....	9
4.2.	Milieurendement.....	10
4.2.1.	Aantal ledigingen	10
4.2.2.	Afvalhoeveelheden	10
4.2.3.	Sorteeranalyse	12
4.3.	Kosten.....	13
4.3.1.	Kosten compensatieregelingen	13
4.4.	Meldingen.....	14
4.4.1.	Communicatie met de inwoners.....	14
4.4.2.	Handhaving en bijplaatsingen.....	14
4.5.	Afvalpassen.....	15
5.	Samenvatting en conclusies	16
5.1.	Dienstverlening.....	16
5.2.	Milieurendement.....	17
5.3.	Kosten	17
5.4.	Meldingen.....	17
5.5.	Afvalpas	18
6.	Hoe nu verder	18

Bijlage 1: Besluitvorming diftar	20
Bijlage 2: Sorteeraanlyse 2022	21

1. Inleiding

De gemeente Ouder-Amstel is per 1 januari 2022 overgaan tot een gedifferentieerd tarief voor het huishoudelijk restafval. Behalve een vast tarief per jaar aan afvalstoffenheffing, betalen de huishoudens per keer voor het aanbieden van restafval. De invoering van diftar heeft twee doelen: de afvalstoffenheffing voor de inwoner zo laag mogelijk houden en aan de landelijke VANG-HHA doelstellingen voldoen.

Het programma VANG-HHA (Van Afval naar Grondstof, Huishoudelijk Afval) beslaat de periode van 2015-2025 en is geïnitieerd door:

- Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM);
- Rijkswaterstaat;
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG);
- koninklijke vereniging voor afval en reinigingsmanagement (NVRD).

De nationale ambitie luidt: 75% bronscheiding en 100 kg restafval per inwoner in 2020. Bronscheiding wil zeggen dat grondstoffen zoals papier, glas en textiel aan de bron (door de inwoner) apart worden gehouden voor recycling, en niet worden vermengd met restafval. Het wensbeeld voor 2025 is 30 kg restafval per huishouden. In 2050 moeten we met elkaar een circulaire economie hebben, waarin afval niet meer bestaat.

In dit kader heeft de gemeenteraad op 15 juni 2017 zich tot doel gesteld om 75% bronscheiding en 100 kilo restafval per inwoner per jaar te behalen tussen 2020 en 2025.

De verwerking van restafval brengt hoge kosten met zich mee. Onder andere door de belasting die het rijk heft op het verbranden van restafval. Het rijk heft deze belasting om het verspillen van grondstoffen te voorkomen en de CO₂-uitstoot terug te dringen.

Voor de inwoner is diftar een financiële prikkel om de hoeveelheid restafval te verminderen. Hoe beter een huishouden erin slaagt om afval te voorkomen en afval te scheiden, hoe minder afvalstoffenheffing er betaald hoeft te worden.

2. Wat vooraf ging

In dit hoofdstuk schetsen wij de veranderingen voor de inwoner, die vooraf gingen aan het diftarsysteem per 1 januari 2022. Een uitgebreide beschrijving van de onderhavige besluitvorming vindt u in bijlage 1. Wij beperken ons hier tot de veranderingen voor de inwoner.

2.1. Inzamelstrategie

Diftar is ingevoerd voor zowel de laagbouw als de hoogbouw. Er wordt gebruik gemaakt van een prepaid systeem waarbij inwoners een tegoed op de afvalpas zetten om vervolgens de (semi)ondergrondse restafvalcontainer te kunnen openen.

Het buitengebied telt ongeveer 225 adressen. De afstand naar een (semi)ondergrondse restafvalcontainer is dermate groot, dat daar in het verleden per adres minicontainers van 240 liter voor restafval en PMD beschikbaar gesteld zijn, die om de week werden geleegd.

Per 2022 kan het PMD bij het restafval. De inwoners van het buitengebied kunnen elke woensdag o, 1 of 2 containers met restafval inclusief PMD aanbieden. Dit systeem maakt ook dat een halfvolle container nog niet aangeboden hoeft te worden. De aanbiedingen worden met een chip geregistreerd. De kosten worden jaarlijks postpaid in rekening gebracht.

Met een inlognaam (pasnummer) en wachtwoord kunnen de bewoners het aantal aanbiedingen van restafval/PMD terugzien in het online bewonersportaal van de leverancier van het systeem: Kliko.

2.1.1. Tarieven

De tarieven ontwikkelden zich als volgt:

Tabel 2 Tarieven afvalstoffenheffing en variabel tarief

Tarief afvalstoffenheffing	2021	2022	
Per huishouden:	Vast	Vast	Plus variabel tarief restafval/PMD
Eenpersoons	€ 274,15	€ 256,98	
Meerpersoons	€ 310,21	€ 256,98	
Per aanbieding:			
Zak 60 liter			€ 0,50 openen ondergrondse container
Minicontainer 240 liter			€ 2,00 ledigen minicontainer

2.1.2. Compensatieregelingen

Er zijn compensatieregelingen ingesteld voor huishoudens met een minimum inkomen, compensatie voor inwoners met medisch afval en compensatie voor zwerfafvalpakkers in de gemeente.

Huishoudens levend van minimum inkomen

Het minimale bedrag dat nodig is om in het levensonderhoud te kunnen voorzien wordt door het Rijk vastgesteld. Huishoudens levend van een minimum inkomen kunnen aanspraak maken op compensatie van de gemeente Ouder-Amstel voor de afvalstoffenheffing. Het vastrecht wordt kwijtgescholden en als compensatie op het variabel tarief ontvangen eenpersoonshuishoudens 1 tik per week en meerpersoonshuishoudens 2,5 tik per week. Dit aantal is gebaseerd op het (behoudende) geprognoseerde aanbod per inwoner.

De gemeente ontvangt in maart de lijst van huishoudens met een minimum inkomen voor dat lopende kalenderjaar van gemeentebelastingen Amstelland. Hiermee kan de bepaling van het aantal tikken niet eerder plaatsvinden dan april. Om die reden hebben huishoudens in januari 2022 bij een persoon 13 tikken en bij meer personen 33 tikken ontvangen (voor de periode januari t/m maart) en vervolgens zijn er 52 of 130 tikken op de afvalpas gezet die geldig zijn tot april 2023.

Medisch afval

Inwoners van de gemeente Ouder-Amstel die vanwege een medische reden extra afval hebben, zoals incontinentiemateriaal en stoma's, kunnen gebruik maken van de medische compensatieregeling. Hierbij kunnen inwoners aanspraak maken op 1 extra tik (of in uitzonderlijke gevallen 1,5 extra tik) per week door eenmalig een bewijs van aanschaf van materiaal aan te leveren zoals een factuur, tezamen met een formulier waarin aangegeven wordt hoeveel zakken medisch afval de inwoner per week aanbiedt.

Zwerfafvalpassen

Zogenaemde zwerfafvalrapers in de gemeente kunnen sinds 1 januari 2022 gebruik maken van speciale zwerfafvalpassen. Voorheen kon men het verzamelde zwerfafval gratis in de containers weggooien, die tot oktober 2021 vrij toegankelijk waren voor iedereen. Onder invloed van diftar moet per zak c.q. per opening van de container € 0,50 betaald worden. Om het zwerfafvalrapen te blijven stimuleren en de inwoners van Ouder-Amstel te bedanken voor hun inzet is gekozen om een zwerfafvalpas in het leven te roepen. Bewoners kunnen deze pas aanvragen bij de gemeente. Na inventarisatie worden daar een aantal tikken opgezet die zwerfafvalrapers kunnen inzetten om zwerfafval toch laagdrempelig weg te kunnen gooien, zonder zelf met extra kosten geconfronteerd te worden.

Iedere inwoner boven de 18 jaar kan zich melden bij de gemeente, waarna de frequentie van het rapen en de hoeveelheid ingezameld zwerfafval wordt opgevraagd. Op basis daarvan wordt een aantal tikken op de pas gezet. Mocht dit aan het einde van het jaar niet genoeg zijn kan er contact worden opgenomen met KCC om de tikken vervolgens op te hogen. Het gebruik van deze passen is via de leverancier in beeld te krijgen en daardoor kan het gebruik voor de gemeente inzichtelijk gemaakt worden. Misbruik constateren wordt op deze wijze mogelijk. De gemeente behoudt hierin het recht om een pas te blokkeren als daar reden toe is. Deze 'spelregels' zijn ook gecommuniceerd met de inwoners die een zwerfafvalpas hebben ontvangen.

2.1.3. Privacy

Er is extra rekening gehouden met de privacy van de inwoners. Het afvalstelsel van Ouder-Amstel werkt op volledige anonimiteit door middel van een prepaid systeem. Veel kunnen inwoners zelf doen via het portal (b.v. hun tegoed op de pas controleren). Als ze er niet uitkomen zullen ze bellen of mailen.

2.2. Handelingsperspectief verminderen restafval

Alvorens diftar in te voeren is gekeken naar de mogelijkheden voor de inwoners om het restafval te verminderen door beter te scheiden en grondstoffen apart in te leveren, danwel restafval te voorkomen.

2.2.1. Groente-, fruit- en tuinafval (GFT)

Een groot deel van het restafval bestaat uit groente-, fruit en tuinafval. Eind 2021 zijn er bovengrondse verzamelcontainers beschikbaar gesteld voor de GFT-inzameling bij de hoogbouw. Alle containers zijn begin 2022 voorzien van een sticker waarin wordt aangegeven wat wel en niet is toegestaan in de container. Tevens zijn de minicontainers voor de laagbouw gepromoot waarbij men gratis een container kon aanvragen, of een reeds beschikbaar gestelde container voor 140 liter GFT kon omruilen voor een container voor 240 liter GFT. De ledigingsfrequentie is bij de hoogbouw verhoogd van 1 keer per 2 weken, naar 1 keer per week met het oog op het toegenomen gebruik door inwoners. Voor inwoners van de laagbouw is dit nog steeds 1 keer per 2 weken.

2.2.2. Oude Papier en Karton (OPK)

De ondergrondse containers voor Oud Papier en Karton waren vaker vol ten tijde van de coronacrisis. Het hoge aanbod van vooral karton werd veroorzaakt door internetbestellingen. De ledigingsfrequentie is toen verhoogd en zijn er op verschillende plekken in de gemeente extra bovengrondse papiercontainers geplaatst. Met oog op voldoende faciliteiten voor de scheiding van

grondstoffen is er gekozen om extra containers te plaatsen in de vorm van ondergrondse containers met kartonklep.

2.2.3. Plastic- en metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD)

Mede gezien de groeiende prestaties van de nascheidingslijn van het AEB (Afval Energie Bedrijf, verwerker van het restafval), het kostenaspect, het gemak voor de inwoner en het beperken van het aantal minicontainers per huishouden, is voor volledige nascheiding gekozen.

PMD wordt sinds 15 oktober 2021 niet meer apart ingezameld, maar door de restafvalverwerker - na inzameling - uit het restafval gesorteerd. Dit betekent meer gemak voor de inwoners. Aan de andere kant hebben zij niet meer de mogelijkheid om PMD apart aan te bieden om de hoeveelheid restafval te reduceren.

Voor de verwerking van dit deel van het restafval hoeven de inwoners niet te betalen. Binnen het tarief per aanbieding van restafval (kosten van een 'tik') is rekening gehouden met het percentage PMD in het restafval. Ziet een huishouden kans om minder verpakkingen te gebruiken, dan scheelt dat in het aantal tikken.

2.3. Inzamelmiddelen

Dit brengt ons bij het totaaloverzicht van de inzamelmiddelen. Via de verschillende soorten inzamelmiddelen hebben de inwoners opties om afval en grondstoffen te scheiden. Tabel 1 geeft een overzicht van de inzamelmiddelen in 2021 en 2022.

Tabel 1 Inzamelmiddelen en services voor na het ingevoerde gedifferentieerde tarieven (diftar) beleid

Fractie	Inzamelmiddelen 2021		Inzamelmiddelen 2022	
	Laagbouw	Hoogbouw	Laagbouw	Hoogbouw
Restafval	(semi-) ondergrondse containers	ondergrondse containers	(semi-) ondergrondse containers met prepaid systeem	ondergrondse containers met prepaid systeem
	lediging op basis van frequentie		lediging op basis van vulgraad	
Restafval buitengebied	1 minicontainer van 240 liter per huishouden	-	2 minicontainers van 240 liter per huishouden	-
	Ophaalfrequentie: 26x per jaar		Ophaalfrequentie: 52x per jaar; jaarlijks afrekening	
Groente-, fruit- en tuinafval	minicontainer van 140 of 240 liter per huishouden	-	minicontainer van 140 of 240 liter per huishouden	48 bovengrondse containers op 42 locaties
	Ophaalfrequentie: 26x per jaar		Ophaalfrequentie: 26x per jaar	Ophaalfrequentie: 52x per jaar
Plastic- en metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD)	21 verzamelcontainers op 18 locaties		via nascheiding	
PMD buitengebied	1 minicontainer van 240 liter per huishouden	-	via nascheiding	-
Oud papier en karton (OPK)	23 verzamelcontainer op 18 locaties 2 verzamelcontainers op milieudepots		22 verzamelcontainers op 18 locaties 2 verzamelcontainers op milieudepots	
Glas	16 verzamelcontainers op 16 locaties 2 verzamelcontainers op milieudepots		16 verzamelcontainers op 16 locaties 2 verzamelcontainers op milieudepots	
Textiel	6 verzamelcontainers op 6 locaties 3 verzamelcontainers op milieudepots		6 verzamelcontainers op 6 locaties 3 verzamelcontainers op milieudepots	
Grof huishoudelijk afval	milieudepot of ophalen tegen betaling		milieudepot of ophalen tegen betaling	

3. Opvolging tussenevaluatie 1^e helft 2022

Het eerste halfjaar diftar is geëvalueerd en de resultaten zijn uitgebreid besproken in de Commissie Ruimte en Gebiedsontwikkeling van 15 november 2022. De onderhavige documenten zijn te vinden via deze link: <https://ris2.ibabs.eu/Agenda/Details/OuderAmstel/15e8f9bf-43df-4863-9250-828d53fa3996>

De portefeuillehouder heeft vele vragen beantwoord. Er zijn enkele toezeggingen gedaan, die we onderstaand behandelen.

Verzocht is om meer communicatie om het restafval te verminderen. Er wordt ingezet op communicatie door middel van verschillende communicatiemiddelen. In het kader van actualiteiten (b.v. de landelijke opschoondag) wordt er gecommuniceerd indien zich mogelijkheden voordoen.

Het communicatiemiddel wordt gekozen aan de hand van het onderwerp en het doel om zo effectief mogelijk te zijn. Zo is er een folder ontwikkeld en in verschillende talen gericht beschikbaar gesteld voor verschillende locaties in de gemeente.

Ook in het kader van vermindering van het restafval is aan de portefeuillehouder gevraagd om het gesprek met de supermarkten aan te gaan over de hoeveelheid (plastic) verpakkingen. Hoewel waarschijnlijk zeer beperkt invloed op de producten van (landelijke) supermarktketens uitgeoefend kan worden, zijn er afspraken met de lokale ondernemersvereniging en winkeliersvereniging ingepland om aandacht te vragen voor de hoeveelheid verpakkingen.

In september hebben de drie oplaadzuilen een storing gehad. Gevraagd is of een tijdelijk loket in het Dorpshuis in Duivendrecht om de pas op te laden mogelijk is. In het gemeentehuis is de mogelijkheid gecreëerd om bij de balie tikken te kopen. In de voorziening in Duivendrecht is dit technisch moeilijk de realiseren. In voorkomende gevallen zal er een medewerker van de gemeente met een laptop naar het Dorpshuis gaan, om inwoners te helpen met het portal.

Het viel de commissie op dat het aantal inwoners dat zich meldde voor gratis tikken op de afvalpas in verband met medisch afval (zoals incontinentiemateriaal) lager was dan verwacht aan de hand van landelijke gemiddelden van het aantal inwoners, die hiervoor in aanmerking komt. Dit kan verschillende redenen hebben: gêne, gezonde inwoners, overlap met een minimum inkomen, maar ook onwetendheid. Daarom is er op verzoek van de commissie een flyer met aanmeldformulier ontwikkeld en beschikbaar gesteld aan apotheken en artsenpraktijken.

Tot slot is afgesproken dat zo spoedig mogelijk na een heel jaar diftar, opnieuw geëvalueerd wordt. Onderstaand de bevindingen over heel 2022.

4. Bevindingen geheel 2022

In 2022 heeft Ouder-Amstel een grote stap gezet in de vermindering van het restafval. In dit hoofdstuk worden de prestaties van de gemeente besproken aan de hand van de afvaldriehoek, bestaande uit: service (dienstverlening, meebewegen met de samenleving), milieu (duurzaamheid en circulaire economie) en kosten (betaalbaar houden van service voor inwoners). Het betreft hierbij de resultaten behaald in het jaar 2022. Vervolgens worden resultaten op het gebied van meldingen, afvalpassen en compensatieregelingen besproken.

4.1. Dienstverlening

4.1.1. Vragen en meldingen

Gebleken is dat de keuze van het prepaid-diftar-systeem met zich meebrengt dat de gemeentelijke organisatie geen inzicht heeft in het aanbodgedrag, betalingen en persoonsgegevens van de inwoners. Daardoor kunnen inwoners bij klachten of meldingen binnen dit systeem minder vlot geholpen worden.

Veel kunnen inwoners zelf doen via het portal (b.v. hun tegoed op de pas controleren). Als ze er niet uit komen zullen ze bellen of mailen. Medewerkers van de gemeente kunnen echter de gegevens van de afvalpas van de inwoners niet inzien. Voor meldingen en vragen waarvoor pasgegevens nodig zijn, zal contact gelegd moeten worden met de leverancier van het systeem (Kliko). Er kunnen meerdere

werkdagen overheen gaan voordat de melding is geregistreerd, de gegevens zijn opgevraagd bij Kliko en de bewoner een terugkoppeling heeft gehad. Behalve dat dit veel beslag legt op de interne capaciteit van KCC- en beleidsmedewerkers, kan de inwoner soms meerdere dagen geen restafval aanbieden. Dit kan potentieel leiden tot bijplaatsingen of overlast veroorzaken in de vorm van bijvoorbeeld stank.

Soms dienen inwoners een Melding over de Openbare Ruimte in (MOR) via de website, met een vraag over de afvalpas of een opmerkingen zonder gegevens. Door de anonimiteit is het soms niet mogelijk hier actie op te ondernemen.

Na een overgangperiode van de projectfase - met veel implementatievragen - naar de beheerfase met louter vragen over pasjes, inloggegevens, afgeschreven tikken etc., kunnen inwoners sinds medio september 2022 rechtstreeks terecht bij de leverancier. Kliko is bereikbaar via (088) 020 46 77 van maandag tot en met vrijdag van 08.30 tot 16.30 uur. Inwoners kunnen ook een e-mail sturen naar: ouderamstel@kliko.nl. Dit zorgt voor een kortere doorlooptijd van beantwoording of oplossing.

4.1.2. Storingen

In het afgelopen jaar zijn er verschillende soorten storingen geweest. Hiervoor zijn tijdelijke en structurele oplossingen gevonden.

Storingen

Storing nieuwe afvalpas aanvragen en nieuw wachtwoord aanvragen

De link om het aanvraagformulier voor een nieuwe afvalpas naar Kliko te sturen, werkte aanvankelijk niet. De gemeente heeft tijdens de storing handmatig al deze aanvragen van nieuwe afvalpassen en nieuwe wachtwoorden doorgestuurd. De storing met de nieuwe wachtwoorden was na een week verholpen, nieuwe afvalpassen konden na bijna 2 weken weer worden aangevraagd.

Storing containers

Van 19 augustus tot 21 augustus was er een landelijke communicatie storing. In de gemeenten met een pasjessysteem konden de containers niet worden gebruikt. In deze periode konden de bewoners tijdelijk hun restafval naar de milieudepots brengen.

Storing oplaadzuil

In september hebben de drie oplaadzuilen een storing gehad. In verband daarmee is de mogelijkheid gecreëerd om bij de balie in het gemeentehuis tikken te kopen.

Problemen met het systeem

Eind december is geconstateerd dat de registratie van de inzameling van het buitengebied niet volledig is geweest. Op dit moment is hier nog overleg over met de leverancier en de inzamelaar.

Problemen met de postbezorging

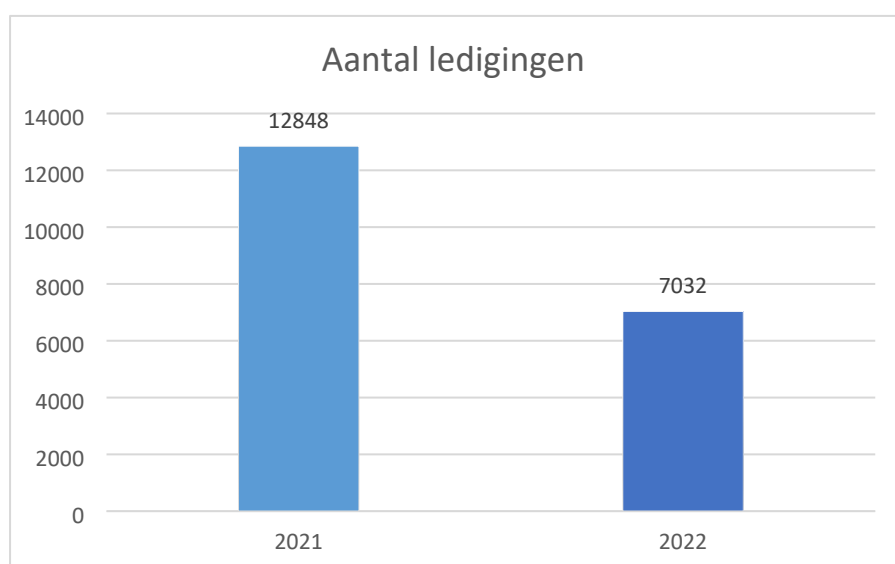
In het afgelopen jaar is gebleken dat afvalpassen via de post niet altijd bij de bewoner worden bezorgd. Daarom biedt de gemeente nu de mogelijkheid om een afvalpas bij de balie in het gemeentehuis te kopen, alsmede tikken om op de pas te zetten.

4.2. Milieurendement

Het nieuwe beleid kent een groot effect voor het milieurendement in Ouder-Amstel. Door de invoering van het diftar systeem is de hoeveelheid restafval ruimschoots verminderd. In de volgende hoofdstukken zijn de resultaten beschreven.

4.2.1. Aantal ledigingen

Het effect van het nieuwe afvalbeleid op het totale afvalaanbod is positief. Dat zien we ook terug in het aantal ledigingen van de ondergrondse containers. Het aantal ledigingen ligt in 2022 ruim 45% lager dan in 2021. Figuur 1 geeft een duidelijk beeld van het aantal ledigingen van de (semi-) ondergrondse containers voor restafval in 2021 - exclusief de 1.092 ledigingen in 2021 van de ondergrondse PMD-containers (21 stuks, wekelijkse lediging) - en het aantal ledigingen van de restafvalcontainers in 2022, inclusief PMD.

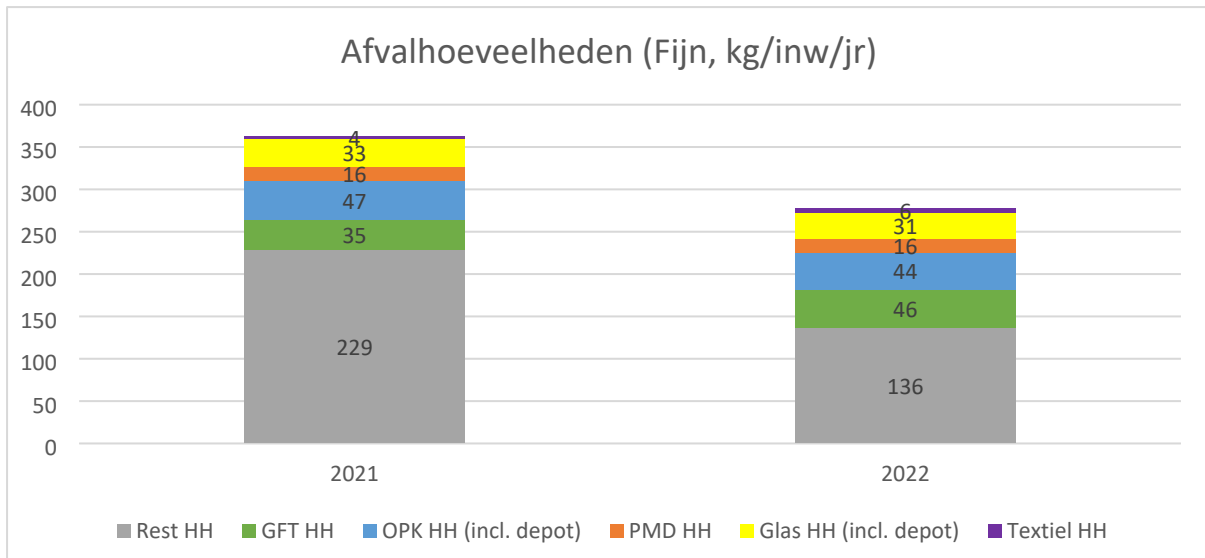

Figuur 1 Aantal ledigingen

Het aantal ledigingen daalt tevens doordat het systeem van Kliko inzicht geeft in het aantal inwerpen. Uitgaande van zakken van ca. 60 liter kan de vulgraad van de container bepaald worden. De container wordt pas geleegd als deze volgens het systeem voor 60 tot 80 % vol zit, afhankelijk van de locatie van de container. Dit is efficiënt en bespaart veel kosten. Een lediging kost ca. € 17 exclusief BTW. Tevens is het lagere aantal transportbewegingen gunstig voor het milieu.

4.2.2. Afvalhoeveelheden

In figuur 2 worden de afvalhoeveelheden van de gemeente Ouder-Amstel van 2021 en 2022 per afvalstroom met elkaar vergeleken. Om dit op een juiste wijze te kunnen vergelijken met de landelijke VANG-doelstellingen, zijn de verschillende afvalhoeveelheden vervolgens omgerekend naar kilo's per inwoner.

Figuur 2 Fijn afvalhoeveelheden 2021 in vergelijking met 2022 (exclusief grof afval)

Uit voornoemd figuur 2 kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Er is sprake van een positieve afname in de hoeveelheid fijn restafval, te weten 93 kg per inwoner. Dat is een afname van 41% ten opzichte van 2021.
- Er is een significante groei van 31% aan gescheiden ingezameld GFT.
- De hoeveelheid papier en karton is licht gedaald. Reden hiervan is dat in de coronaperiode 2021 er een toename was van het gebruik van karton, ten gevolge van internetbestellingen. De hoeveelheid karton is in 2022 weer genormaliseerd. Door digitalisering neemt landelijk de hoeveelheid papier al jaren af.
- PMD wordt in 2022 niet langer aan de bron gescheiden. In de nascheiding wordt 16% PMD uit het restafval gehaald. Dat is ongeveer even veel als in de bronscheiding in 2021.
- Textiel is met 2 kilo toegenomen.
- Het aantal kilo's glas per inwoner is licht gedaald. Hiervoor is geen aantoonbare reden.

Tabel 3 geeft een cijfermatig beeld van de resultaten van het nieuwe afvalbeleid. Deze tabel heeft betrekking op de jaren 2021 en 2022.

Tabel 3 ingezamelde hoeveelheid restafval en gescheiden afvalstromen in gemeente Ouder-Amstel

Afvalstroom (kg/inw/j)	2021	2022	Mutatie	Percentage	Vangdoelstelling 2020
Ongescheiden restafval (fijn)	229	136	-93	-41%	
Ongescheiden restafval (grof)	9	25	+15		
Totaal restafval (ongescheiden)	238	161	-77	-33%	100kg/inw/j
Fijn afval gescheiden	127	142	+15		
Grof afval gescheiden	91	83	-8		
Totaal gescheiden afval (A)	225	247	+22		
Totaal afval (B)	463	409	-54	-12%	
Mate van afvalscheiding (A/B)	49%	60%	+12%		75%

Voor het overzicht over de eerste helft van 2022 was extrapolatie nodig om tot het aantal kg per inwoner per jaar te komen. In de spreadsheet waren enkele formules van de kwartaalrapportage blijven staan. Thans beschikken we over de werkelijke hoeveelheden van heel 2022.

Er zijn positieve ontwikkelingen waar te nemen in de kilogrammen restafval per inwoner en de bronscheidingspercentages van 2022. De hoeveelheid ongescheiden fijn restafval is verminderd met 93 kilo per inwoner per jaar.

Het ongescheiden grof restafval is evenwel met 15 kilo per inwoner per jaar toegenomen, maar in 2022 wordt daaruit bij de verwerker nog 54% aan recyclebare stromen gesorteerd. Van het ongescheiden grof restafval wordt 46 % thermisch verwerkt (verbranding met energieopwekking).

De redenen voor de toename van de hoeveelheid aangeleverd grof vuil zijn:

- a. De gemeente heeft in samenwerking met Eigen Haard en Rutges Vernieuwt, in het kader van verduurzaming van de flats drie opruimacties bij de Zonnehof flats gecoördineerd. Het leegmaken van de boxen leverde een ongekende hoeveelheid grof afval op.
- b. Inwoners zijn door diftar gestimuleerd om meer afval naar het milieudepot te brengen in plaats van het zo mogelijk in de ondergrondse restafvalcontainer te proppen. Na een periode van gewenning is handhaving binnen het nieuwe beleid vaker en strenger opgetreden. Onder het motto “de vervuiler betaalt” zijn bijplaatsingen onderzocht en indien adresgegeven werden gevonden is er een bestuurlijke boete opgelegd om de extra kosten te verhalen. Bij sommige flats, zoals bijvoorbeeld aan de Lunaweg, is ook door de verhuurder onderzocht wie grof afval heeft achtergelaten. Dit om te voorkomen dat alle bewoners van het gebouw een extra vergoeding per jaar moeten betalen.

Op het depot ingeleverd grof afval wordt terplekke door de inwoners gescheiden in recyclebare stromen. Het ongescheiden grof restafval wordt achteraf bij de verwerker gesorteerd, waarbij ongeveer de helft recyclebaar is.

4.2.3. Sorteeraanlyse

Er is in juni 2022 een sorteeraanlyse gedaan. Dit is een steekproef waarbij de samenstelling van het restafval is onderzocht. Het resultaat daarvan is als bijlage 2 toegevoegd aan deze evaluatie. Uit deze sorteeraanlyse blijkt dat de inwoners nog voldoende mogelijkheden hebben om hun restafval te verminderen, binnen de faciliteiten die de gemeente aanbiedt. Maar liefst 60% van het aangeboden fijne restafval is nog geschikt om gerecycled te worden, volgens de gehouden analyse.

Voor de hoeveelheid GFT kan nog drastisch verminderd worden, het restafval bevat nog 73 kg GFT per inwoner per jaar. Wel moet bedacht worden dat het een steekproef en een momentopname betreft.

4.3. Kosten

Inkomsten

In 2022 is door de inwoners in totaal € 1.852.661 aan afvalstofheffing en tikken betaald. De prognose was € 2.001.439. In de prognose zijn we uitgegaan van € 64,50 aan tikken per meerpersoonshuishouden en € 26,00 aan tikken per eenpersoonshuishouden in 2022. De inwoners van Ouder-Amstel zijn er echter in geslaagd om - door meer afvalpreventie en betere afvalscheiding - dit variabele deel van de afvalstoffenheffing te beperken.

Uitgaven

De uitgaven van de afvalstoffenbegroting zijn in lijn met de verwachting. Door de lagere hoeveelheid restafval om te verwerken en de daling van het aantal ledigingen van de ondergrondse restafvalcontainers is hier geen financieel probleem ontstaan.

Heffing voor de inwoner

Het vaste deel van de heffing in 2022 bedroeg € 256,98 en het gedifferentieerde tarief voor restafval bedroeg € 0,50 per zak restafval. Gemiddeld heeft elk huishouden 62 tikken binnen 12 maanden gebruikt. Dat betekent dat gemiddeld elk huishouden in totaal € 287,98 aan afvalstoffenheffing heeft betaald. De prognose voor 2022 was € 318,59 aan afvalstoffenheffing voor het vaste plus het variabele deel voor een gemiddeld huishouden. Een gemiddeld huishouden in de gemeente Ouder-Amstel is hiermee in 2022 € 30,61 goedkoper uit dan geprognoseerd.

Door het goede resultaat is er binnen de afvalstoffen begroting in 2022 een begrotingsoverschot van € 54.735. Dit bedrag is toegevoegd aan de voorziening afvalstofheffing.

4.3.1. Kosten compensatieregelingen

De gemeenteraad van Ouder-Amstel heeft een compensatieregeling ingesteld. Namelijk: compensatie voor huishoudens met een minimum inkomen, compensatie voor inwoners met medisch afval en compensatie voor zwerfafvalpakkers in de gemeente. Deze collectieve kosten worden gedekt binnen de inkomsten van de afvalstoffenheffing. Onderstaande tabel, geeft inzage in de verwachte en werkelijke kosten in 2022.

Tabel 4 Kosten compensatieregelingen

Kosten 2022	Prognose	Wekelijk
Gezinnen met minimum inkomen	Kostenneutraal t.o.v. 2021	Kostenneutraal t.o.v. 2021
Medisch afval	€ 7.182,36	€ 1.029,50
Zwerfafvalpassen	€ 814,80	€ 1.200,50
Totaal	€ 7.997,16	€ 2.230,00

Huishoudens met een minimum inkomen

Er zijn 96 eenpersoonshuishoudens met een minimum inkomen. Deze inwoners kregen 52 tikken (1 tik per week) voor de periode van april 2022 tot april 2023. Er zijn 80 meerpersoonshuishoudens met een minimum inkomen. Deze huishoudens kregen 130 tikken (2,5 tikken per week).

Huishoudens met medisch afval

Onder medisch afval verstaan we hier onder andere incontinentiemateriaal. In 2022 hebben 41 inwoners een vergoeding voor extra tikken aangevraagd. 98% van de inwoners met deze vergoeding kregen 52 tikken voor 2022. Vanwege het kleine aantal inwoners dat zich hiervoor meldde, heeft de gemeente een flyer op verschillende locaties in de gemeente beschikbaar gesteld, zoals apotheken en artspraktijken.

Zwerfafvalpassen

Er zijn 57 inwoners met een zwerfafvalpas. 15 hiervan zijn heel actief. 5 inwoners hebben de zwerfafvalpas niet gebruikt en de rest is gemiddeld actief gebleven. Voor het jaar 2022 zijn er 1.089 tikken gebruikt. In december 2022 zijn de vrijwilligers geïnformeerd over hun saldo en hun extra tikken voor 2023.

4.4. Meldingen

4.4.1. Communicatie met de inwoners

Voor vragen en opmerkingen kunnen de inwoners een e-mail naar diftar@ouder-amstel.nl sturen. Ze kunnen ook via een melding over de openbare ruimte (MOR) een vraag of opmerking indienen. Deze inwoners ontvangen na 2-3 dagen een reactie.

De inwoners kunnen van maandag tot vrijdag het Klant Contact Centrum (KCC) van gemeente Ouder-Amstel bellen. Het KCC heeft de mogelijkheid om Kliko te bellen en als de afvalpas van de inwoner “niet werkt” vraagt het KCC wat er aan de hand is. Inwoners krijgen snel een reactie in dit geval.

De leverancier van de afvalpassen ‘Kliko’ heeft toegang tot de gegevens in het ‘bewonersportaal’ en kan stringen verhelpen. Kliko is voor inwoners rechtstreeks bereikbaar via (088) 020 46 77 van maandag tot en met vrijdag van 08.30 tot 16.30 uur. Inwoners kunnen ook een e-mail sturen naar: ouderamstel@kliko.nl.

4.4.2. Handhaving en bijplaatsingen

Handhaving doet maandag tot met vrijdag (en geregeld op zaterdag) een ronde in Duivendrecht en in Ouderkerk aan de Amstel. Er zijn regelmatig bijplaatsingen. De hotspots in Duivendrecht zijn de Lunaweg en de Zonnehof flats. In Ouderkerk aan de Amstel is alleen de Machineweg een hotspot locatie.

Als er een bijplaatsing is aangetroffen, probeert handhaving een adres te vinden. Bij de Lunaweg vinden ze vaak een adres of een naam van iemand die niet bij de gemeente Ouder-Amstel ingeschreven staat. In dit geval kunnen ze geen bestuurlijke boete opleggen.

Tabel 5 Acties handhaving 2022

Aantal:	Maand	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	totaal
geconstateerde bijplaatsingen		168	169	138	139	152	128	197	170	121	132	191	222	1.927
handhaving verzoeken		22	30	43	29	8	11	25	26	44	11	32	23	304
bestuurlijke boetes		20	11	34	29	17	12	16	14	22	1	5	18	199

Bij ongeveer 10% van de bijplaatsingen, krijgen de inwoners een boete. Handhaving geeft aan dat het moeilijk is na te gaan wie een afvalzak heeft bijgeplaatst of gedumpt. Het aantal overtredingen lijkt af te nemen. Dit kan ook komen doordat inwoners minder vaak een adres achterlaten in het afval.

In de warme perioden zoals juli en augustus zijn er vaker bijplaatsingen met etensresten. Vanwege het warme weer vreezen inwoners voor stankoverlast en willen zij geen groente- of fruitafval of etensresten bewaren. December en november zijn altijd drukke perioden waar heel veel dumpingen met onder andere kartonnen dozen door de feestdagen ontstaan.

4.5. Afvalpassen

In 2022 zijn ongeveer 720 passen uitgegeven (voor nieuw geregistreerde huishoudens en voor inwoners die hun afvalpas kwijt zijn geraakt). Per maand zijn er gemiddeld 5 stortingen per huishouden gedaan op de afvalpas.

Tabel 5 Gegevens afvalpassen

	Totaal
Aantal passen in gebruik	6.203
Aantal stortingen	383.394
Aantal aanvragen nieuwe pas	720
Aantal aanvragen nieuw wachtwoord	1.993

In heel 2022 waren er 720 nieuwe afvalpassen via het KCC en het E-formulier op de website van de gemeente aangevraagd. Tot het einde van het jaar waren er in totaal 1.993 nieuwe wachtwoorden aangevraagd. 458 wachtwoorden zijn via brieven toegestuurd en 1.535 via e-mail. Vanwege het privacy beleid is het niet mogelijk om automatisch gegenereerde wachtwoorden te verzenden. Voor een verzending van een nieuw wachtwoord controleert Kliko of het afvalpasnummer bij het adres hoort.

Huishoudens levend van minimum inkomen

Gedurende 2022 kregen 176 huishoudens met een minimum inkomen tikken op de afvalpas voor de periode van april 2022 tot april 2023.

Medisch afval

In november 2022 is er een brief gestuurd aan alle inwoners die gebruik maken van de compensatieregeling voor medisch afval in 2022. Deze inwoners kunnen het doorgeven als de regeling nog nodig is. Van de 41 inwoners die zich hadden aangemeld voor 2022, zijn er 5 overleden. Vanwege het lage aantal inwoners dat gebruik maakt van de regeling, heeft de gemeente een flyer met uitleg bij verschillende locaties in de gemeente aangeboden.

Zwerfafvalpassen

Vooralsnog zijn de eerste ervaringen met de zwerfafvalpassen positief, inwoners zijn tevreden en de passen worden goed gebruikt. De 'spelregels' zijn gecommuniceerd met de inwoners die een zwerfafvalpas hebben ontvangen. De regels worden tot dusver goed nageleefd.

5. Samenvatting en conclusies

5.1. Dienstverlening

De dienstverlening van de gemeente Ouder-Amstel is op enkele onderdelen gewijzigd voor inwoners met de komst van diftar:

- Inwoners moeten, in lijn met het gekozen prepaid systeem, zelf zorg dragen voor voldoende saldo op de afvalpas om restafval aan te kunnen bieden bij de ondergrondse container(s);
- Alle inwoners hebben de mogelijkheid om GFT gescheiden aan te bieden. Voor de hoogbouw is de ledigingsfrequentie gedurende het eerste halfjaar verhoogd. Ook is er een toename te zien in het aantal inwoners van de laagbouw dat een (grotere) minicontainer voor GFT heeft aangevraagd;
- De inzameling van oud papier en karton is geoptimaliseerd middels aanvullende ondergrondse containers met speciale kartongleuf;
- De volledige nascheiding van PMD is 15 oktober 2021 ingevoerd. Inwoners kunnen PMD bij het restafval aanbieden, waarmee hiervoor geen verdere bronscheiding gevraagd wordt.

De keuze van het prepaid-diftar-systeem heeft ervoor gezorgd dat de gemeentelijke organisatie geen inzicht heeft in het aanbodgedrag, betalingen en persoonsgegevens van de inwoners. Hiermee wordt invulling gegeven aan de breed gedragen wensen en zorgen rondom de borging van privacy. Echter is gebleken dat inwoners binnen dit systeem daarmee minder vlot geholpen kunnen worden bij vragen over gegevens van de afvalpas.

Vragen die meer inzicht in het systeem vereisen, kunnen niet door de gemeente beantwoord worden en moeten door medewerkers bij de leverancier van het systeem belegd worden. Hiermee is het serviceniveau vanuit de gemeente afgenomen.

Na een overgangperiode van de projectfase - met veel implementatievragen - naar de beheerfase met louter vragen over pasjes, inloggegevens, afgeschreven tikken etc., kunnen inwoners sinds september 2022 rechtstreeks terecht bij de leverancier. Dit zorgt voor een snellere afhandeling.

De prepaid afvalpas is een nieuw systeem en kende wat storingen in 2022. Voor de storingen zijn tijdelijke en structurele oplossingen gevonden.

Voorafgaand aan de invoering van diftar werden negatieve effecten verwacht in de vorm van dumpingen en bijplaatsingen. Gebleken is dat er inderdaad sprake is van een toegenomen aantal bijplaatsingen (en meldingen daarover), maar door meer communicatie en aanvullende handhaving is er sprake van een beheersbare situatie. De hotspots in Duivendrecht zijn de Lunaweg en de Zonnehof flats. In Ouderkerk aan de Amstel is alleen de Machineweg een hotspot locatie.

We blijven structureel inzetten op gerichte communicatie en handhaving.

5.2. Milieurendement

De invoering van diftar heeft een positief effect op het milieurendement van de gemeente Ouder-Amstel, waarbij de vooraf geformuleerde doelstellingen ruimschoots behaald worden. De totale hoeveelheid ongescheiden restafval (fijn en grof) per inwoner is met 77 kilo afgenomen.

De hoeveelheid fijn restafval bedraagt in 2022 nog 136 kilo per inwoner. Gemiddeld biedt een inwoner in 93 kg minder restafval aan ten opzichte van 2021. Er is sprake van een afname van het aangeboden fijn restafval van 41% ten opzichte van 2021 (prognose: 20%).

Er is evenwel nog ruimte voor verdere groei. Binnen de handelingsmogelijkheden die Ouder-Amstel op dit moment biedt, is 60% van het overgebleven aangeboden restafval nog geschikt om gerecycled te worden.

De afname van het restafval is gepaard gegaan met efficiëntere inzamelroutes. Het aantal ledigingen is daardoor in 2022 met 45,27% afgenomen ten opzichte van 2021.

In lijn hiermee is een positief effect te melden op de aangeboden hoeveelheid groente-, fruit- en tuinafval (GFT) in het restafval. Er is een significante groei van 31% aan gescheiden ingezameld GFT. Voor GFT is er nog 51,3% ruimte om de maximale scheiding te behalen. Er zit nog steeds 73 kilo GFT per inwoner per jaar in het restafval.

Concluderend is het milieurendement goed en biedt dit tevens nog ruimte om door te groeien naar 100 kg restafval per inwoner per jaar.

5.3. Kosten

Afvalstoffenheffing

Gemiddeld gezien is er sprake van een lagere afvalstoffenheffing ten opzichte van een situatie zonder diftar. De prognose voor 2022 was gemiddeld in totaal € 318,59 aan afvalstoffenheffing (het vaste plus het variabele deel) per huishouden. Het gemiddelde tarief is in 2022 uitgekomen op € 287,98. Een gemiddeld huishouden in de gemeente Ouder-Amstel is daarmee € 30,61 goedkoper uit dan geprognoseerd.

Structurele kosten

De kosten voor restafval zijn afgenomen door efficiëntere lediging van de containers (lagere inzamelkosten) en minder aanbod van restafval (lagere verwerkingskosten). De afvalstoffen begroting laat een begrotingsoverschot van € 54.735 zien. Dit bedrag is toegevoegd aan de voorziening afvalstofheffing.

Capaciteit

In de begroting rondom diftar is rekening gehouden is met alle reguliere werkzaamheden en extra capaciteit voor beleid en handhaving. Ten aanzien van handhaving worden de kosten van beslissingen op bezwaar gecompenseerd door de inkomsten van bestuurlijke boetes.

5.4. Meldingen

Via het KCC en Kliko worden eenvoudige telefonische vragen over de afvalpassen snel afgehandeld.

Voor gecompliceerde vragen over opgewaardeerde en afgeschreven tikken is van de inwoner een bewijs nodig, zijnde een schermafdruk van de foutieve afschrijving van tikken.

Het privacy beleid maakt het moeilijk meldingen direct af te handelen. De gemeente heeft geen inzicht in aanbodgedrag, betalingen en persoonsgegevens van de afvalpassen. Dit heeft een nadelig effect op de serviceverlening van de gemeente.

Op meldingen over bijplaatsingen en dumpingen wordt zo snel mogelijk geacteerd. Op 10% van de bijplaatsingen zijn bestuurlijke boetes uitgeschreven. Voor handhaving is extra capaciteit beschikbaar in verband met het diftarsysteem. Van alle geconstateerde bijplaatsingen wordt een registratie bijgehouden. De situatie is beheersbaar.

Er wordt ingezet op communicatie door middel van verschillende communicatiemiddelen. In het kader van actualiteiten (b.v. de landelijke opschoondag) wordt er gecommuniceerd indien zich mogelijkheden voordoen. Het communicatiemiddel wordt gekozen aan de hand van het onderwerp en het doel, om zo effectief mogelijk te zijn. Zo is er een folder ontwikkeld en in verschillende talen beschikbaar gesteld voor verschillende locaties in de gemeente.

5.5. Afvalpas

In 2022 werden 720 afvalpassen aangevraagd door nieuwe inwoners en inwoners die hun pas verloren. Er werden bijna 2.000 wachtwoorden verzonden, na controle door Kliko op de juiste combinatie van het afvalpasnummer met het adres.

Het gemiddelde aantal stortingen bedraagt 31.949 per maand. Het aantal tikken per huishouden bedraagt gemiddeld 5 per maand.

6. Hoe nu verder

Er zijn geen onoverkomelijke problemen binnen het huidige diftarsysteem. Diftar beantwoordt aan het doel: de afvalstoffenheffing voor de inwoner zo laag mogelijk houden en aan de landelijke VANG-HHA doelstellingen voldoen.

Diftar kan daarmee door naar de fase 'going-concern'. Wel is belangrijk om de effecten van het uitgevoerde beleid goed te monitoren en te evalueren om recht te blijven doen aan de gestelde duurzaamheidsdoelstellingen en zorg te dragen voor een goede dienstverlening, inclusief het laag houden van de kosten voor de inwoners van de gemeente. Tevens moet de hoeveelheid restafval nog verder worden teruggebracht om te voldoen aan de VANG-doelstellingen.

De raad zal jaarlijks vóór het zomerreces met een evaluatie geïnformeerd worden over de aangeboden hoeveelheden afval en grondstoffen in het voorgaande jaar.

Om inzicht te krijgen in het potentieel voor de verdere vermindering van het restafval zal er in 2023 (en vanaf 2024 om het jaar) in het voorjaar en in het najaar een sorteeranalyse worden gehouden. Daarbij wordt via steekproeven de samenstelling van het restafval onderzocht. Ook de resultaten hiervan worden in de evaluatie behandeld. Dit zal de basis zijn om te komen tot een gesprek c.q. maatregelen, om de hoeveelheid restafval verder terug te brengen.

Diftar maakt blijvende aandacht voor storingen, meldingen, communicatie en handhaving noodzakelijk. De resultaten hiervan zullen ook in de jaarlijkse evaluatie gedeeld worden.

Bijlage 1: Besluitvorming diftar

Het programma VANG-HHA (Van Afval naar Grondstof, Huishoudelijk Afval) beslaat de periode van 2015-2025 en is geïnitieerd door:

- Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM);
- Rijkswaterstaat;
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG);
- koninklijke vereniging voor afval en reinigingsmanagement (NVRD).

De nationale ambitie luidt: 75% bronscheiding en 100 kg restafval per inwoner in 2020. Bronscheiding wil zeggen dat grondstoffen zoals papier, glas en textiel aan de bron (door de inwoner) apart worden gehouden voor recycling, en niet worden vermengd met restafval. Het wensbeeld voor 2025 is 30 kg restafval per huishouden. In 2050 moeten we met elkaar een circulaire economie hebben, waarin afval niet meer bestaat.

Op 30 juni 2016 heeft de gemeenteraad van Ouder-Amstel besloten het in 2014 in gebruik genomen ondergrondse afval inzamelsysteem met de volgende maatregelen te optimaliseren:

1. Uitbreiden van kunststofinzameling naar PMD (plastic- en metalen verpakkingen en drankenkartons);
2. Naast bronscheiding ook inzetten op nascheiding bij de verwerker, het AEB;

De PMD-inzameling is in december 2016 van start gegaan. In december 2017 is de nascheidingsinstallatie bij het AEB (Afval Energie Bedrijf te Amsterdam) in gebruik genomen. Door zowel bron- als nascheiding voor PMD toe te passen, werd zoveel mogelijk PMD gewonnen.

Om in 2040 energieneutraal te zijn heeft de gemeenteraad op 15 juni 2017 de Beleidsnotitie Duurzaamheid Ouder-Amstel 2017-2021 'Energiek & Circulair' vastgesteld. Dit inclusief de beleidsambitie om bij afvalscheiding in te zetten op het behalen van de nationale VANG-doelstellingen (Van Afval Naar Grondstof). Ouder-Amstel stelt zich als doel 75% bronscheiding en 100 kilo restafval per inwoner per jaar te behalen tussen 2020 en 2025.

Tijdens de raadsvergadering van 25 februari 2018 is door de gemeenteraad tot een aantal maatregelen besloten, waaronder de inzameling van groente-, fruit en tuinafval (GFT). De inzameling van GFT is in oktober 2019 ingevoerd bij de laagbouw, en in oktober 2021 bij de hoogbouw.

Ten aanzien van de andere maatregelen heeft de gemeenteraad in de vergadering van 8 november 2018 tot bezuinigingen besloten. Daarnaast is het amendement "Begroting tarief afvalstoffenheffing" aangenomen. In het amendement draagt de gemeenteraad het college onder andere op:

1. Zo snel mogelijk, maar uiterlijk 1 januari 2020 een diftarsysteem in te voeren waarmee de kosten voor de afvalinzameling omlaag kunnen en het milieurendement wordt verhoogd.
2. Hierbij aandacht te besteden aan de bescherming van de privacy.
3. Eventuele aanvullende manieren om bronscheiding zoals belonen voor gescheiden afval mee te nemen.

Vervolgens heeft het college van burgemeester en wethouders het volgende voorstel gedaan:

- Bij de invoering van Diftar te kiezen voor het inzamelsysteem op basis van het aantal aanbiedingen met een prepaid betalingsmethode;
- In het najaar van 2019 de participatie te starten voor het inzamelen van het PMD afval.

Daarop is door de gemeenteraad op 3 juli 2019 het volgende amendement aangenomen:

- Het onderdeel van het raadsbesluit dat stelt “In het najaar van 2019 de participatie te starten voor het inzamelen van het PMD afval” te veranderen in: Bij de invoer van diftar te kiezen voor volledige nascheiding van PMD.”

Tevens heeft de gemeenteraad met een motie het college verzocht:

- Om tussen nu en de invoerdatum van diftar prioriteit te geven aan communicatie over de veranderingen die in Ouder-Amstel rondom het inzamelen van afval te wachten staan.
- Niet te wachten tot eind 2019 met communicatie en participatie over PMD en restafval maar al op korte termijn duidelijkheid te geven aan de inwoners over de mogelijkheden van nascheiding
- Daarbij onafhankelijke informatie te geven over de verwerking van alle afvalstromen.

Tijdens de marktconsultatie bleek dat de beoogde leverancier in verband met een belangrijke systeemfout het gewenste prepaidsysteem voor diftar niet meer kon leveren. Twee leveranciers wilden wel een nieuw prepaidsysteem voor diftar bouwen, maar daaraan waren wat risico's verbonden. Een andere mogelijkheid was het prepaidsysteem niet meer toe te passen, maar een postpaid systeem.

Daarop besloot de gemeenteraad op 23 april 2020 de invoer van het prepaid diftarsysteem voor Ouder-Amstel uit te stellen en te streven naar invoering op 1 januari 2022.

Vanaf 15 oktober 2021 is de volledige nascheiding van PMD een feit en diftar is per 1 januari 2022 ingevoerd.

Bijlage 2: Sorteeraanlyse 2022

Tuinafval aangetroffen in fijn restafval Ouder-Amstel laagbouw

Elektrische apparaten aangetroffen in fijn restafval Ouder-Amstel hoogbouw

Ouder-Amstel Hoogbouw uitgevoerd op 03-06-2022	kg	gewichts%	toelichting
Groente-, fruit- en tuinafval	149,6	39,5%	
tuinafval	10,1	2,7%	
groente- en fruitafval	139,5	36,8%	
Papier en karton	22,9	6,0%	
karton en papieren verpakkingen	12,6	3,3%	
kranten, tijdschriften en drukwerk	10,3	2,7%	
Hygiënisch papier	38,1	10,1%	
luiers	22,5	5,9%	
overig hygiënisch papier	15,6	4,1%	
Drankkartons	6,2	1,6%	
Kunststoffen	48,0	12,7%	
kunststof verpakkingen	36,5	9,6%	
overige kunststoffen	11,5	3,0%	
Glas	16,8	4,4%	
Metalen	15,8	4,2%	
metalen verpakkingen	8,7	2,3%	
overige metalen	7,1	1,9%	o.a. pannen, bouten, kabels, wielen, plamuurmes, slot
Textiel	14,8	3,9%	
Puin en keramiek	3,2	0,8%	
Hout	1,8	0,5%	o.a. kommetje, mand, latjes
Klein chemisch afval	0,2	0,05%	batterijen, inkt cartridges, medicijnen
Elektrische apparaten	3,3	0,9%	broodrooster, koptelefoon, baart trimmer
Overig afval	58,3	15,4%	o.a. koffiecups, gealuminiseerde kunststoffen, boodschappentas, mat, niet-herbruikbaar papier, spuitbussen, toiletta's, voetbal
Totaal	378,9	100,0%	

Ouder-Amstel Laagbouw uitgevoerd op 01-06-2022	kg	gewichts%	toelichting
Groente-, fruit- en tuinafval	188,1	52,7%	
tuinafval	74,0	20,7%	
groente- en fruitafval	114,1	32,0%	
Papier en karton	15,6	4,4%	
karton en papieren verpakkingen	10,3	2,9%	
kranten, tijdschriften en drukwerk	5,3	1,5%	
Hygiënisch papier	47,6	13,3%	
luiers	30,4	8,5%	
overig hygiënisch papier	17,2	4,8%	
Drankkartons	7,3	2,0%	
Kunststoffen	46,7	13,1%	
kunststof verpakkingen	41,9	11,7%	
overige kunststoffen	4,8	1,3%	
Glas	2,0	0,6%	
Metalen	9,9	2,8%	
metalen verpakkingen	3,4	1,0%	
overige metalen	6,5	1,8%	
Textiel	7,2	2,0%	
Puin en keramiek	5,1	1,4%	
Hout	0,0	0,0%	
Klein chemisch afval	0,1	0,03%	batterijen, cartridge
Elektrische apparaten	3,1	0,9%	radio, auto, stekkerdoos
Overig afval	24,2	6,8%	niet-herbruikbaar papier, gealuminiseerd papier, spuitbussen, cosmetica, koffiecups
Totaal	356,9	100,0%	